

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1981/816

KARAR NO : 1982/565

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Hüseyin Dibi (Çaynak)

O L A Y : 30-4-1975 tarihinde sanığın, komünizmi öven bildiriler dağıtmak suretiyle, TCK.nun 142/1.maddesini ihlal ettiğinden bahisle hakkında açılan kamu davasında, İstanbul 6. Ağır Ceza Mahkemesince verilen görevsizlik kararı üzerine, dosyanın intikal ettiği, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesinin, 2247 sayılı yasa'nın 19.maddesine göre Uyuşmazlık Mahkemesi'ne vaki başvurusu sonucu, anlaşmazlığın niteliğine göre Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiği, 22-12-1980 günlü, 1980/602-608 sayılı kararla saptanmıştır.

Bu kez; İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi; Uyuşmazlık Mahkemesi'nin görevi belirleyen bu kararına rağmen 23-3-1981 gününde, 1980/119-224 sayılı ile; atılı suçun, 1402 sayılı yasa'nın değişik 13.maddesindeki süre ve bağlantı koşullarını içermediği, Uyuşmazlık Mahkemesi'nce verilen kararın bağlayıcı nitelikte bulunmadığı, bu nedenle davada mahkemelerinin görevsiz olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Böylece; Her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında, 2247 sayılı yasa'nın 14.maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığı'nda, İsmail Oğuz, Y. İsmet Ayer, Cezmi Elgin Yaşar Çiftçioğlu, Hasan Çelikkale ve Nail Yücel'in katılmaları ile yaptığı, 12-7-1982 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgele Cumhuriyet Başsavcılığının yasa ve yonteme aykırı son görevsizlik kararının kaldırılması ve Askeri Yargıtay Başsavcılığının Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu'nun yazılı düşüncesi doğrultusunda, Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Ferhatoglu'nun ise davada Askeri Yargı yerinin görevli olduğu biçimindeki sözlü açıklamaları dindikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Olay yerinde açıklandığı gibi, Adli Yargı yerinin görevsizlik kararı üzerine dosya kendisine gelen Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi, görevli Yargı yerinin belirlenmesi için Mahkememize başvurmuş, Mahkememiz Ceza Bölümü'nce de 1402 sayılı yasa'nın 2301 sayılı yasa ile değişik 13.maddesinin a-b.bendlerindeki koşullar göz önüne tutulmak suretiyle bu işte Askeri Yargı yerinin görevli olduğu saptanarak, Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinin başvurusu reddedilmiş

1.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1981/814

KARAR NO : 1982/564

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Aydemir Uysal ve arkadaşları.

D L A Y : 9-5-1978 günü, karşıt görüşlü bulunan tarafların, A.Paşa'da duvarlara yazı yazdıkları ve bu yazıların silinip silinmemesi meselesinden aralarında olay çıktığı ve bu olay sırasında taraflarla ilgisi olmayan, Ömer Işıldak adındaki bir şahsın, Aydemir Uysal ve Ahmet Süreyya Bozdoğan tarafından silahla yaralandığı, tüm sanıkların emirlere aykırı olarak duvarlara yazı yazdıkları ileri sürülerek, Ankara C.Savcılığınca 1-11-1978 günlü iddianame ile; ruhsatsız silah taşımak ve emirlere muhalefet suçlarından, eylemlerine uyan 6136 sayılı Yasa'nın 13.ve TCK.nun 526.maddelerine göre cezalandırılmaları istemiyle, Asliye Ceza Mahkemesine, aynı olay nedeniyle, sanıklardan Aydemir Uysal ve Ahmet Süreyya Bozdoğan'ın öldürmeye teşebbüs suçundan eylemlerine uyan TCK.nun 52.448.ve 463.maddelerine göre cezalandırılmaları istemiyle, 1-11-1978 günlü iddianameyle, Ankara C.Savcılığınca Ağır Ceza Mahkemesine iki ayrı kamu davası açılmıştır.

Ankara 1.Ağır Ceza Mahkemesi : 22-1-1979 gününde, 1978/309-1979/17 sayılı ilah; atılı suçun, Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu bahisle Aydemir Uysal, Ahmet Süreyya Bozdoğan hakkında açılan öldürmeye teşebbüs suçundan dolayı görevsizlik kararı vermiştir.

Ankara 6.Asliye Ceza Mahkemesi : Ağır Ceza Mahkemesince görevsizlik kararı ile Sıkıyönetim Mahkemesine gönderilip bu mahkemenin 1979/955 esasına kaydedilen dava ile, mahkemelerindeki dava arasında bağlantı bulunduğundan, bu davaların birleştirilerek görüşmesi hususunun; Sıkıyönetim Mahkemesine teklifine 1-4-1980 gününde karar vermiş ve 18-4-1980 gününde, 1978/615-1980/146 sayılı ilah; mahkemelerinin 1978/615 sayılı dosyası ile, Sıkıyönetim Mahkemesindeki sonradan 1980/955 esas numarası olan dosyanın birleştirilmesine ve esas kaydının böylece kapatılmasına karar vermiştir.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi : 10-6-1980 gününde, mahkemelerinin 1980/955 sayılı dosyası ile Ankara 6.Asliye Ceza Mahkemesinin 1978/615 esasına kayıtlı dava dosyalarını birleştirmiş ve 5-3-1981 gününde, 1980/955-1981/265 sayılı ilah; atılı suçun, 1402 sayılı yasa'nın 13/a.maddesinde gösterilen üç aylık süre dışında bulunduğu gerekçesiyle sanıklardan Aydemir Uysal ve Ahmet Süreyya Bozdoğan hakkında görevsizlik kararı vermiştir.

Böylece; her iki mahkemenin, sanıklardan Aydemir Uysal ve Ahmet Süreyya Bozdoğan hakkında verdikleri görevsizlik kararları nedeniyle, 2247 sayılı yasa'nın 14.maddesinde belirtilen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığı'nda, İsmail Oğuz, Y.İsmet Ayer, Cezmi Elgin, Yaşar Çiftçioğlu, Hasan Çelikkale ve Nail Yücel'in katılmaları ile yaptığı, 12-7-1981 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M.İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Adli, Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Asker

Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan, toplantıya Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Ferhanoğlu'nun davada Askeri Yargı yerinin görevli olduğu biçimdeki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Sanıklara atılı suçlar, Sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlenmiştir.

Atılı suçların görüş ayrılığından kaynaklandığı yolunda, dosyada beyan ve bulgular mevcuttur.

Şu hale göre suç, görüş ayrılığından kaynaklanıp, yaşam hakkına yönelik olarak işlendiğinden, MGK.nin 7 sayılı kararı 4.maddesi kapsamında ve bu yönüyle Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmaktadır.

Her ne kadar suç, Sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlenmiş ve 1402 sayılı yasa'nın 13/a.maddesindeki süre kapsamı dışında kalmış isede; aynı maddenin b. bendirdeki bağlantı koşulunu içermektedir.

Zira, Askeri Yargıtay Başsavcılığının 23-6-1981 günlü, 1981/2481 sayılı düşünce yazısında, dosyanın 157.dizisinde, sanıklar hakkında Sıkıyönetim Savcılığınca başkaca soruşturma dosyalarının bulunduğu bildirilmekte, öte yandan sanık anlatımlarına göre olayı plâlayan ve bizzat iştirak eden kişiler arasında Rifat Yıldırım adlı sanığın Ankara'da meydana gelen ve Ankara Sıkıyönetim Mahkemesinde derdest bulunan Dr.Bedrettin Cömert'in öldürülmesi olayının katil sanığı bulunduğu, öteki sanıkların Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Yargı organlarında başkaca soruşturma ve dava dosyalarının olduğu belirtilmekte, keza sanıklardan Aydemir Uysal'ın Ankara Sıkıyönetim Askeri Savcılığında bulunan ETKO adlı örgüt sanıkları arasında bulunduğu bildirilmektedir.

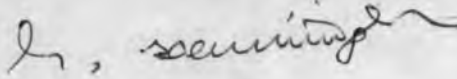
Bu duruma göre, kimi sanıklar hakkında, Sıkıyönetim Askeri Mahkemelerinde; politik ve ideolojik amaçlı suçlarından dolayı el konulmuş derdest davalar bulunduğundan; bu davalarla sanıkların eylemleri arasında genel ve ortak amaç içerisindeki bağlantı koşulu gerçekleşmiş olduğundan, davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenle, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesinin sanıklardan Aydemir Uysal ve Ahmet Süreyya Bozdoğan hakkında verdiği görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUC : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin 5-3-1981 gün, 1980/955-1981/265 sayılı görevsizlik kararının, sanıklar Aydemir Uysal ve Ahmet Süreyya Bozdoğan bakımından kaldırılmasına, 12-7-1982 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Kenan Terzioğlu

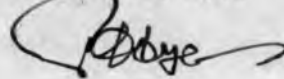
Üye

İsmail Oğuz

Üye

Y. İsmet Ayer

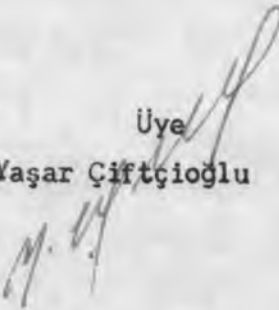
Üye

Cezmi Elgin

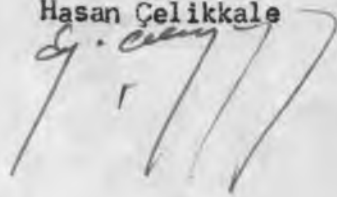
Üye

Yaşar Çiftçioğlu

Üye

Hasan Çelikkale

Üye

Nail Yücel

S.Y.

